

Valsts administrācijas
skola

Datu analīze – 1.līmenis

Biruta Sloka, Ieva Brence
3.diena

Mācības finansētas no Eiropas Sociālā fonda projektiem

Nr.3.4.2.0/15/I/001 "Valsts pārvaldes cilvēkresursu profesionālā pilnveide labāka regulējuma izstrādē mazo un vidējo komersantu atbalsta jomā" un

Nr.3.4.2.0/15/I/002 "Valsts pārvaldes cilvēkresursu profesionālā pilnveide korupcijas novēršanas un ēnu ekonomikas mazināšanas jomā"

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Valsts administrācijas
skola

Mācību plānojums, 3.diena

9.00-10.30	1.daļa, Anketu izstrādes galvenie jautājumi
10.30-10.45	Kafijas pauze
10.45-12.15	2.daļa, Anketas praktiskā izstrāde – grupu darbs (pie katra galdiņa), īsa prezentācija un apspriešana
12.15-13.00	Pārtraukums
13.00-14.30	3.daļa, Preses relīzes sagatavošana, informācija un praktiskais grupu darbs (pie katra galdiņa), īsa prezentācija un apspriešana
14.30-14.45	Kafijas pauze
14.45-16.15	4.daļa, Statistikas kvalitāte – galveno aspektu apspriešana Noslēguma pārbaudījums (ņemts vērā grupu darbs anketas izstrādē, preses relīzes sagatavošanā un Statistikas kvalitātes kodeksa apspriešanā, kā arī katram galdiņam reālā sadalījuma no CSP datu bāzes analīze: noteikt, kurā intervālā ir moda, mediāna, kvartiles un kvintiles)

Valsts administrācijas
skola

Izlasses iedalījums apakšgrupās

Vienā apakšgrupā jābūt vismaz 30 – 50 elementiem

Piemēram, ja tiek analizētas sakarības starp:

-valsts valodas prasmes līmeņiem (*pamata, vidējo, augstāko*) cilvēkiem, kam latviešu valoda nav dzimtā valoda un

-uzticēšanās līmeni valsts iestādēm (*neuzticas, drīzāk neuzticas, drīzāk uzticas, uzticas*)

Analīzes grupas būs vismaz 12 ($3 * 4 = 12$)

Ja katrā nepieciešami vismaz 30 dalībnieki, tad minimālais izlasses apjoms ir 360

Valsts administrācijas
skola

Reprezentatīvu izlašu veidošana

Izlase ir pētījuma dalībnieku grupa, kas no ģenerālkopas (populācijas) ir atlasīta tādā veidā, lai tās pazīmes pēc iespējas precīzāk atspoguļotu visas ģenerālkopas pazīmes

Veidojot izlasi, jārēķinās, ka iespējamās dažādas izlases veidošanas kļūdas jeb nesakritība starp izlasi un populāciju raksturojošiem lielumiem

Valsts administrācijas
skola

Anketas praktiskā izstrāde

- **Anketu dizains un testēšana**
- **Anketu izstrādes principi**
- **Aptaujas priekšrocības un trūkumi**
- **Aptaujas anketu jautājumu veidi**
- **Aptauju tehnikas**
- **Aptaujas realizēšanas palīgmateriāli**
- **Aptaujas anketas sastādīšana un dizains**
- **Anketas testēšana**
- **Aptaujā iegūtās informācijas analīze**
- **Aptaujā iegūtās informācijas vizualizācija**

Valsts administrācijas
skola

Anketu veidošanas principi

Anketu sāk ar īsu un pēc iespējas personisku uzrunu, norādot mērķi, atbildīgo institūciju vai institūcijas par aptaujas realizēšanu, kā izmantos aptaujas rezultātus (piemēram, ieteikumu izstrādei kādas situācijas uzlabošanai), ka dati ir konfidenciāli un tiks izmantoti tikai apkopotā veidā, jānorāda aptuvenais anketas izpildīšanas laiks

Piemērs – CSP informatīvā vēstule

http://www.csb.gov.lv/sites/default/files/Respondentiem/informativa_vestule_2018.pdf

Sāk ar respondentam svarīgiem un interesantiem jautājumiem

Veidojot jautājumus, izvairās no palīgteikumiem

Izvairās no pārlietu sarežģītiem jautājumiem

Jautājumus (atbilžu variantus) formulē tā, lai pēc tam tos varētu apstrādāt ar aptaujas veicējam vēlamajām metodēm

Piemērs no CSP

http://www.csb.gov.lv/sites/default/files/veidlapas/1-c_lv_v10126017.pdf

Valsts administrācijas
skola

Anketu veidošanas principi

Nedrīkst savietot divus apgalvojumus vienā jautājumā (*vai darbs valsts pārvaldē garantē drošību un izaugsmes iespējas*)

Demogrāfiskie jautājumi (dzimums, vecums, izglītības līmenis, ienākumu līmenis utt.) – anketas beigās

Anketas beigās nedrīkst aizmirst
«Paldies par atbildēm»!

Valsts administrācijas
skola

Anketu veidošanas principi

Nodrošina, ka respondentam ir iespējams atzīmēt tikai vienu atbildi (ja nav noteikts citādi):

~~-21~~ – 30 (*līdz nozīmē ieskaitot*)

~~-31~~ – 40

~~-41~~ – 50

Valsts administrācijas
skola

Aptauju skalas

Nominālās skalas:

- Dihotomiskās skalas – jā/ nē
- Nominālās skalas ar trīs vai vairāk pazīmes īpašībām
- Likerta skala – pilnībā piekrītu līdz pilnībā nepiekrītu
- Osguda skala jeb semantiskais diferenciālis – vērtējumi -3 līdz +3

Valsts administrācijas
skola

Kvalitatīvās pētniecības metodes

Padziļinātās intervijas

Fokusgrupu diskusijas

Situācijas analīze

Valsts administrācijas
skola

Kvalitatīvā pētniecība - problēmas

Dati var būt **ideosinkrētiski** – t.i. specifiski vai raksturīgi vienam respondentam vai noteiktai mijiedarbībai ar konkrētu respondentu un konkrētu pētnieku

Pirmszinātniskā heirstika – vairāk piemērota izziņas sākotnējo stadiju pētījumiem (lai izvirzītu hipotēzes; piegādā konkrētus gadījumus kvantitatīvās pētniecības rezultātu uzskatāmībai)

Valsts administrācijas
skola

Būtiski nosacījumi interviju veikšanai:

- Iespēju robežās jācenšas izvairīties no jautājumiem, kas sākas ar «Kāpēc?» vai «Kot tas nozīmē?», jo tie netieši norāda uz intervējamam adresētu nepiekrišanu vai nepacietību
- Savukārt jautājumi «Kas?», «Kad?», «Kur?», «Kā?» rosina respondentu izteikt savus uzskatus
- Respondenti var tikt vadīti ne tikai ar jautājumu formulējumiem, bet arī ar noteiktu komunikāciju (saraucot pieri, un tml.)

Valsts administrācijas
skola

Interviju veidi

Atvērtās jeb nestrukturētās intervijas – lūdzam respondentiem izteikties par noteiktu tematu, piemēram, *McDonalds* apmeklēšanu

Daļēji strukturētas intervijas – pētniekam jau ir kādas zināšanas par galvenajiem jautājumiem un gaidas par to, kas varētu rasties vai arī vēlme ierobežot interviju ar konkrētu apjomu (ir atsevišķi iepriekš sagatavoti jautājumi)

Strukturētas intervijas – izmanto speciāli sagatavotus jautājumus un cer saņemt konkrētas atbildes

Padziļinātas intervijas – ne tikai uzklusām respondentus, bet mēģinām identificēt esošās emocijas, cenšamies saprast aizsardzības mehānismus, utt.

Grupās intervijas – tiek organizētas ar vairāk nekā vienu respondentu, var ietvert visus iepriekš norādītos interviju veidus

Valsts administrācijas
skola

Anketas praktiskā izstrāde

- Anketas izstrāde – praktiskais darbs grupā (pie galdiņa) – 30 minūtes
- **Jāpamato aptaujas anketas joma**
- **Jāpamato aptaujas anketas jautājumu veidi**
- **Jāpamato aptaujas tehnikas un palīgmateriālu izmantošanas nepieciešamība**
- **Kāds paredzēts anketas dizains**
- **Kā notiks anketas testēšana**
- **Kā notiks aptaujā iegūtās informācijas analīze**
- **Kā notiks aptaujā iegūtās informācijas vizualizācija**

Valsts administrācijas
skola

Anketas praktiskā izstrāde

- Izstrādātās anketas prezentācija – līdz 3 minūtēm katrai anketai (katra galdiņa pārstāvis prezentē, pārējie papildina)
- Prezentācijas kārtība izlozēta
- Citas grupas uzdod jautājumus un komentē sagatavoto anketu

Valsts administrācijas
skola

Preses relīzes praktiskā izstrāde

- **Praktiskās preses relīzes analīze (CSP un Latvijas Bankas)**
- <http://www.csb.gov.lv/>
- <https://www.bank.lv/>
- <https://www.bank.lv/auditorijas/medijiem/latvijas-bankas-informacija-presei>
- **Preses relīzes izstrāde – praktiskais darbs grupā (pie galdiņa) – 15 minūtes**
- **Jāpamato preses relīzes joma**
- **Jāpamato preses relīzes struktūra**
- **Izstrādātās preses relīzes prezentācija – līdz 2 minūtēm katrai preses relīzei (katra galdiņa pārstāvis prezentē, pārējie papildina)**
- **Prezentācijas kārtība izlozēta**
- **Citas grupas uzdod jautājumus un komentē sagatavoto preses relīzi**

Valsts administrācijas
skola

Pārrunas par Statistikas kvalitātes kodeksu

- **Statistikas kvalitātes kodeksa galveno aspektu apspriešana**
- http://www.csb.gov.lv/sites/default/files/dokumenti/ess_kvalitates_deklaracija_lv_final.pdf
- <http://www.csb.gov.lv/dokumenti/prakses-kodekss-28606.html>
- http://www.csb.gov.lv/sites/default/files/2017_esp_k_izmainas_08122017.pdf

Valsts administrācijas
skola

Noslēguma pārbaudījums

Noslēguma pārbaudījums:

- *) ņemts vērā grupu darbs anketas izstrādē
- *) ņemts vērā grupu darbs preses relīzes sagatavošanā
- *) ņemts vērā darbs Statistikas kvalitātes kodeksa apspriešanā
- *) ņemta vērā empīriskā sadalījuma analīze:
 -) noteikt, kurā intervālā ir moda
 -) noteikt, kurā intervālā ir mediāna
 -) noteikt, kuros intervālos ir kvartiles
 -) noteikt, kuros intervālos ir kvintiles

Valsts administrācijas
skola

Paldies par Jūsu uzmanību!

{Kontaktinformācija – Biruta Sloka, e-pasts Biruta.Sloka@lu.lv; 29244966}

{Kontaktinformācija – Ieva Brence, e-pasts Ieva.Brence@riseba.lv; 26363506}

Mācības finansētas no Eiropas Sociālā fonda projektiem

Nr.3.4.2.0/15/I/001 "Valsts pārvaldes cilvēkresursu profesionālā pilnveide labāka regulējuma izstrādē mazo un vidējo komersantu atbalsta jomā" un

Nr.3.4.2.0/15/I/002 "Valsts pārvaldes cilvēkresursu profesionālā pilnveide korupcijas novēršanas un ēnu ekonomikas mazināšanas jomā"

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē